

Stichting Landschap Noord-Holland

*Opgesteld: Bert Boneschansker (KAM-coördinator)
Datum: 12-11-2024*

*Goedkeuring: Bas Rüter (directeur)
Datum: 12-11-2024*

Inleiding:

Dit Meerjarenplan Duurzaamheid behandelt de duurzaamheidsambities van Landschap Noord-Holland (LNH), er wordt ingegaan op de duurzaamheidsthema's klimaat, milieu, biodiversiteit, circulariteit en mens.

Het is een aanvulling op het Meerjarenbeleidsplan van Landschap Noord-Holland. Aanvullingen betreffen o.a.

- Er wordt ingegaan op de thema's milieu, circulariteit en mens volgens de eisen van het Keurmerk Groen en voor zover deze niet behandeld worden in het Meerjarenbeleidsplan van Landschap Noord-Holland.
- In het thema klimaat wordt expliciet ingegaan op onze doelstelling om in 2025 te gaan certificeren voor het Handboek CO2-Prestatieladder op trede 3. Hierin worden ook acties benoemd om uiteindelijk in 2030 voor onze eigen scope 1 en 2 emissies klimaatneutraal te zijn.

De doelstellingen en acties worden indien nodig nader uitgewerkt in interne projectplannen.

Evaluatie:

Minimaal 1 keer per jaar wordt in dit Meerjarenplan Duurzaamheid geëvalueerd of de doelstellingen zijn behaald en benodigde acties zijn uitgevoerd. Een korte rapportage wordt per jaar opgenomen in een herziening van dit Meerjarenplan Duurzaamheid. De herziene versie zal eveneens gepubliceerd worden.

Deze evaluatie kan aanleiding zijn om de duurzaamheidsambities en doelstellingen uit dit plan te herzien.

Verklarende begrippenlijst:

Begrip	Definitie / uitleg
Emissies	Uitstoot van broeikasgassen (w.o. CO2 en methaan), welke bijdragen aan de opwarming van de atmosfeer
Emissies scope 1	Emissies (in tonnen) die direct door een organisatie worden uitgestoten Ze worden veroorzaakt door eigen bronnen. Voorbeelden zijn uitstoot door gasgebruik, vervoer en gebruik materieel (benzine, diesel e.d.) en lekkages van koelvloeistoffen en/of koudemiddelen.
Emissies scope 2	Alle indirecte emissies (in tonnen) door opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte.
Emissies scope 3	Emissies (in tonnen) veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van andere organisaties waar ingekocht wordt (leveranciers of onderaannemers). De organisatie bezit de bronnen niet zelf en heeft er geen directe invloed op. Voorbeelden zijn de emissies veroorzaakt door productie of winning van ingekochte grondstoffen, materialen, materieel, vliegverkeer en uitbestede werkzaamheden, het verwerken van een verkocht product en het transport en/of de distributie van een verkocht product.
Handboek CO2-Prestatieladder	Een, certificeerbaar, hulpmiddel dat bedrijven in staat stelt om systematisch hun CO2-uitstoot te meten, te reduceren en waar mogelijk klimaatneutraal te opereren. Bedrijven worden beoordeeld op verschillende tredes (1 t/m 5), afhankelijk van de diepgang en effectiviteit van hun CO2-beheer. Als de beoordeling positief is ontvangt de organisatie het CO2 Bewust certificaat.
CO2 Bewust certificaat trede 3	Het certificaat trede 3 betekent dat de organisatie haar eigen emissies scope 1 en 2 (in ton) heeft berekend en actief en aantoonbaar beleid voert om deze te verminderen.
HVO100	Biodiesel gemaakt van 100% hernieuwbare grondstoffen zoals biomassa, olie/vetten met een hernieuwbare oorsprong. T.o.v. standaard diesel B7 wordt tot 90% minder CO2 uitgestoten.
Shuttel	Digitaal systeem om ritten met eigen vervoer van medewerkers te registreren.
Entiteit	Een organisatie met een zekere juridische status, zoals een stichting, BV of NV.
Inschatting rangorde van de meest materiële emissies.	Relevante emissies scope 3, bepaald op basis van criteria zoals: omvang van de emissies, invloed van de organisatie op de emissies, risico's voor de organisatie, emissies van kritisch belang voor belanghebbenden. In het Handboek CO2-Prestatieladder wordt voorgeschreven op welke wijze dit moet worden uitgevoerd
SKAL gecertificeerde boomkwekerijen	Boomkwekerijen die hun producten met biologisch aanduiden en hierop worden gecontroleerd door de Stichting SKAL (opgericht door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). De kwekerijen kunnen hiermee aantonen dat zij biologisch produceren.
Groenkeur	Certificeerbaar keurmerk met als basis de norm ISO 9001:2015. Groenkeur kent daarnaast extra eisen op het gebied van duurzaamheid, vakbekwaamheid, veilig werken en groenkennis.
Kleurkeur Groen	Certificeerbaar keurmerk voor ecologisch beheer van bemen en groenstroken. Alleen aannemers die Kleurkeur Groen gecertificeerd zijn kunnen opdrachten krijgen die onder de richtlijnen van Kleurkeur uitgevoerd dienen te worden.
Kleurkeur Blauw	Certificeerbaar keurmerk voor ecologisch beheer van watergangen. Alleen aannemers die Kleurkeur Blauw gecertificeerd zijn kunnen opdrachten krijgen die onder de richtlijnen van Kleurkeur uitgevoerd dienen te worden.
PSO-ladder	Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Een wetenschappelijk onderbouwd kwaliteitskeurmerk van TNO en instrument dat inzicht geeft in de mate waarin organisaties meer dan gemiddeld sociaal ondernemen, gericht op de arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.
PSO-ladder basistrede	Organisaties die meer dan gemiddeld presteren wat betreft de mate waarin ze werkgelegenheid (direct en indirect) hebben gerealiseerd voor de PSO-doelgroep en op het gebied van sociaal ondernemen tot de 50% best presterende organisatie in Nederland behoren.
PSO-ladder trede 1	Organisaties die bovengemiddeld presteren wat betreft de mate waarin ze werkgelegenheid (direct en indirect) hebben gerealiseerd voor de PSO-doelgroep en op het gebied van sociaal ondernemen tot de 35% best presterende organisatie in Nederland behoren. Ook voldoen ze aan de kwalitatieve eisen met betrekking tot passend werk, integratie, functioneren & ontwikkeling en begeleiding.
PSO-ladder trede 2	Als trede 1, aangevuld met: Organisaties met een trede 2-erkenning behoren op het gebied van sociaal ondernemen tot de 22,5% best presterende bedrijven in Nederland.
PSO-doelgroep / doelgroepregister	Personen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.

MEERJARENPLAN DUURZAAMHEID LNH 2025-2027

	Duurzaamheidsthema	Beleid	Beschrijving beginsituatie 2024	Doelstelling en acties 2025	Evaluatie 2025	Doelstelling en acties 2026	Evaluatie 2026	Doelstelling en acties 2027	Evaluatie 2027
1.	Klimaat	<p>We willen onze eigen (scope 1 en 2) CO2-emissies verlagen met als einddoel om in 2030 voor onze eigen scope 1 en 2 emissies klimaatneutraal te zijn.</p> <p>We willen hierbij handelen volgens de eisen van het Handboek CO2-Prestatieladder.</p> <p>We willen bijdragen aan het verlagen van scope 3 CO2-emissies in onze eigen gebieden en de kennis hierover delen met andere grondeigenaren zoals overheden en natuurbeschermingsorganisaties.</p>	<p>Het voornemen om onze scope 1 en 2 CO2-emissies te berekenen is door ontbreken van een KAM-coördinator vertraagd.</p> <p>In augustus 2024 is door onze nieuwe KAM-coördinator bepaald welke input nodig is voor het opstellen van de scope 1 en 2 emissie-inventaris. Ook is hiervoor een rekentool opgesteld, welke voldoet aan de eisen van het Handboek CO2-Prestatieladder.</p> <p>Een groot deel van het machinepark van de Groenploeg gebruik HVO100.</p> <p>We hebben 6 elektrische (pool) auto's in Heiloo en 2 elektrische auto's in Uitgeest. Onze heftruck in Uitgeest is elektrisch. Onze elektrische voertuigen gebruiken groene stroom opgewekt door zonnepanelen.</p> <p>Op de locaties Heiloo, Uitgeest en het IJperveld wekken we ons eigen elektriciteitsverbruik op met zonnepanelen.</p> <p>Onze locaties in Uitgeest en Heiloo zijn gasloos.</p> <p>We hebben Shuttel aangeschaft en geïmplementeerd om de CO2-emissies, van geheel Landschap Noord-Holland, veroorzaakt door gedeclareerde privé km's te bepalen en om te rekenen naar CO2-emissie.</p>	<p>We hebben kwalitatief en kwantitatief inzicht in de scope 1 en 2 emissies van de gehele Stichting Landschap Noord-Holland.</p> <p>We willen het CO2 Bewust certificaat trede 3 behalen voor de gehele Stichting Landschap Noord-Holland^{opm. 1.}</p> <p>Geheel machinepark van de Groenploeg maakt gebruik van HVO100.</p> <p>De locatie Eilandspolder wordt verduurzaamd. Genomen maatregelen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Installatie warmtepomp, zonnepanelen en ledlampen. • Installatie extra ramen in de botenloods • Optioneel is de aanschaf van een elektrische motor op de excursieboot, inclusief laadpaal. <p>Op locaties Leyduin en Hempolder zal een energiebeoordeling worden uitgevoerd om te inventariseren welke energiebesparende maatregelen kunnen worden genomen.</p> <p>Opmerking 1: Certificering voor de CO2-Prestatieladder is alleen mogelijk voor entiteiten met een KvK nummer, het certificeren van afdelingen zonder KvK nummer is niet mogelijk.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Op locaties Leyduin, en Hempolder worden geïnventariseerde energiebesparende maatregelen (met een terugverdientijd van 5 jaar of minder) uitgevoerd. Ook wordt onderzoek gedaan of op deze locaties indien nodig kan worden opgegaan op groene stroom of groen gas.</p> <p>We blijven gecertificeerd op trede 3.</p> <p>Wel hebben we inzicht in onze voornaamste scope 3 emissies. We nemen hierin minimaal mee de emissies van^{opm. 2:}</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet van leveranciers in onze gebieden en bij de Groenploeg; • Leveranties van materieel en middelen; • Gebouwen (anders dan gas, water en elektra); • Ons watergebruik; • Emissies t.g.v. oxidatie van veengebieden en kap van bomen. <p>Opmerking 2: In de opsomming van scope 3 emissies kunnen nog wijzigingen plaats vinden. E.e.a. afhankelijk van de nog in 2026 uit te voeren inschatting op rangorde van de meest materiële emissies.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Alle personenvoertuigen van Landschap Noord-Holland zijn elektrisch aangedreven (100 % groene stroom of zonnepanelen). Een uitzondering hebben we voor diesel aangedreven bedrijfsbussen (en materieel) van de Groenploeg, deze maken gebruik van HVO100 en vallen minimaal onder de Euroklasse 5.</p> <p>Op onze locaties Leyduin, en Hempolder gaan we indien nodig over op groene stroom en/of groen gas.</p> <p>We blijven gecertificeerd op trede 3.</p> <p>Naast communicatie over onze CO2 scope 1, 2 en 3 emissies zullen we ook communiceren over vermeden emissies^{opm. 3.}</p> <p>Opmerking 3: In het huidige Handboek CO2-Prestatieladder (versie 3.1) is dit nog niet meegenomen. Wel zullen we, waar van toepassing, in onze externe communicatie, uiting geven aan hoeveelheden vermeden CO2-emissies door maatregelen zoals het vernatten en de aanplant van bomen in de in ons beheer zijnde veengebieden.</p>	
2.	Milieu	<p>Stichting Landschap Noord-Holland wil op een milieuvriendelijke en duurzame manier het werk voorbereiden, organiseren en uitvoeren.</p>	<p>Wij werken niet met bestrijdingsmiddelen en biocide's. Wij gebruiken geen kunstmest. We gebruiken bio-olie voor de hydrauliek van machines.</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>We hebben een eigen HVO-dieseltank bij de Groenploeg in gebruik genomen. De tank voldoet aan de geldende</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Toepassing van biologische smeermiddelen in ons</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Minimaal 2 van de door de Groenploeg ingezette</p>	

Duurzaamheidsthema	Beleid	Beschrijving beginsituatie 2024	Doelstelling en acties 2025	Evaluatie 2025	Doelstelling en acties 2026	Evaluatie 2026	Doelstelling en acties 2027	Evaluatie 2027
	<p>We voeren een actief beleid om onze effecten op het milieu (op kantoren, werkplaatsen en terreinen) zoveel mogelijk te vermijden.</p> <p>We zullen tenminste voldoen aan milieuwet- en regelgeving (incl. brancheafspraken).</p>	<p>We beschermen de bodem tijdens de uitvoering van onze activiteiten op de terreinen en in onze werkplaatsen.</p> <p>Accu's voor elektrisch gereedschap worden opgeslagen in brandveilige accukasten.</p> <p>We maken gebruik van extra brede (rups) banden om verdichting van grond te voorkomen. Waar nodig gebruiken we rijplaten.</p> <p>In onze werkplekinspecties op projecten en eigen locatie nemen we relevante milieuaspecten mee in de controles.</p>	<p>milieu-eisen (dubbelwandig, lekdetectie, installatiecertificaat, aanrijdbeveiliging, enz.).</p> <p>We onderzoeken de toepassing van biologische smeermiddelen in al ons materieel.</p> <p>Onderzoek naar toepassing van biologisch afbreekbaar bosmaaier-draad.</p> <p>Nagaan welke de consequenties zijn van de inwerkingtreding van de omgevingswet op al onze vestigingen.</p> <p>Vereiste acties inplannen of uitvoeren in overleg met het bevoegd gezag.</p>		<p>materieel waar dit technisch mogelijk is.</p> <p>Toepassen biologisch afbreekbaar bosmaaier draad indien mogelijk.</p> <p>Onderzoek naar mogelijkheden om regenwater in Uitgeest op te vangen en te gebruiken als waswater voor voertuigen / materieel en spoelwater voor toiletten.</p> <p>We nemen bomen af van SKAL gecertificeerde boomkwekerijen.</p>		<p>onderaannemers heeft het Groenkeur certificaat.</p>	
3.	Biodiversiteit	<p>We willen naast verhogen van de natuurkwaliteit in onze eigen gebieden ook de natuurkwaliteit in de door onze Groenploeg beheerde bermen en groenstroken vergroten.</p>	<p>We zijn gecertificeerd voor Groenkeur / Kleurkeur Groen.</p> <p>We maken geen gebruik van uitheemse plantensoorten.</p> <p>In 2024 hadden we 1 project vallend onder de Kleurkeur Groen.</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>We willen minimaal 2 project volgens Kleurkeur uitvoeren.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>We willen het Kleurkeur Blauw certificaat behalen.</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>We willen minimaal 1 project onder Kleurkeur Blauw uitvoeren.</p>	
4.	Circulariteit	<p>Het hoofddoel van Stichting Landschap Noord-Holland is dat wij willen bijdragen aan een zo hoogwaardig mogelijk hergebruik van maai- en snoeiafval, restanten hout, enz.</p>	<p>Afval wordt gescheiden in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsafval (papier, karton, plastic, huishoudelijk): Kantoor en werkplaats. • Metalen: werkplaats. • Afgewerkte oliën en vetten: werkplaats. • Maai- en snoeiafval (riet, gras, enz.): projecten. • Boomstobben en stamhout: projecten. • Houten pallets: werkplaats. • Resten hout van de door ons geproduceerde houten toegangshekken, klaphekken, fietsenrekken, enz. <p>We hebben nog geen inzicht in het aantal kg of m3 afgevoerd afval bij de Groenploeg op de locatie Uitgeest.</p> <p>Plan van aanpak reststromen: Afval wordt altijd zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt:</p> <p>Maai- en snoeiafval:</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>We hebben inzicht in het aantal kg of m3 afgevoerd afval op de locatie Uitgeest per gescheiden afvalsoort bij de Groenploeg.</p> <p>We onderzoeken mogelijkheden om te samenwerken met een ervaren partij die de Groenploeg kan ondersteunen bij het zo efficiënt en CO2-besparend mogelijk verwerken van reststromen uit (terrein)beheer of projecten.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Op minimaal 1 project is een partij ingeschakeld bij het zo efficiënt en CO2-besparend mogelijk verwerken van het maaiafval. Na afloop van het project worden de prestaties geëvalueerd op aspecten zoals: CO2-besparing, kosten, besparing op inzet van hoogwaardigere grondstoffen (w.o. turf), enz.</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>Op minimaal 2 projecten is een partij ingeschakeld bij het zo efficiënt en CO2-besparend mogelijk verwerken van het maaiafval. Na afloop van de projecten worden de prestaties geëvalueerd op aspecten zoals: CO2-besparing, kosten, besparing op inzet van hoogwaardigere grondstoffen (w.o. turf), enz.</p>	

Duurzaamheidsthema	Beleid	Beschrijving beginsituatie 2024	Doelstelling en acties 2025	Evaluatie 2025	Doelstelling en acties 2026	Evaluatie 2026	Doelstelling en acties 2027	Evaluatie 2027
		<ul style="list-style-type: none"> als veevoeder; als stalstrooisel; als strooisel voor kwekerijen; verwerkt in Bokashi hopen; gecomposteerd. <p>Houtafval, stobben en stamhout:</p> <ul style="list-style-type: none"> bij grote hoeveelheden gebruikt voor (buiten)meubilair, houten toegangshekken, klaphekken e.d.; als waterdoorlatende verharding; als biobrandstof; hergebruik binnen houtwallen en ecozones. <p>Hoeveelheden variëren per jaar afhankelijk van het werkaanbod, weersomstandigheden en de opbrengst. Meetbare doelstellingen zijn daardoor niet op te stellen.</p> <p>We nemen (inheemse) boomsoorten af via "Meerbomen.nu" (bomenhub) daar waar dit mogelijk is.</p>						
5.	Mens	<p>Landschap Noord-Holland hecht veel waarde aan gezonde, productieve en betrokken medewerkers die met plezier aan het werk zijn, maar ook gezond aan hun pensioen kunnen beginnen</p> <p>De Groenploeg wil jongeren uit het doelgroep register, die vallen onder de banenafpraak van UWV, nieuwe kansen bieden. Ze kunnen bij de Groenploeg een opleiding volgen, ervaring opdoen en doorgroeien naar een hogere functie in de sector Bos en Natuur.</p>	<p>Zo'n 15% van het personeelsbestand van de Groenploeg valt onder het doelgroep register.</p> <p>De Groenploeg is in oktober gehercertificeerd voor de VCA*. In 2024 was er 1 ongeval met verzuim op ca. 60.000 werkuren.</p> <p>In september is onze RI&E herzien en getoetst door Stigas.</p>	<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>In 2025 wil Landschap Noord-Holland gecertificeerd zijn voo^{optm.4}</p> <p>Maximaal 1 ongeval met verzuim binnen Natuurlijke zaken (Groenploeg en afdeling O&A).</p> <p>Alle actiepunten benoemd in de RI&E worden afgehandeld volgens planning.</p> <p>Opmerking 4: Certificering voor de PSO-ladder is alleen mogelijk voor entiteiten met een KvK nummer, het certificeren van afdelingen zonder KvK nummer is niet mogelijk.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>In 2026 wil Landschap Noord-Holland gecertificeerd zijn voor de PSO-ladder op trede 1.</p>		<p>Beschreven situatie handhaven, aangevuld met:</p> <p>In 2026 wil Landschap Noord7Holland gecertificeerd zijn voor de PSO-ladder op trede 2.</p> <p>Onze RIE wordt herzien. Het aantal actiepunten is de helft minder dan na de herziening in 2024. In de hercertificeringsaudit voor VCA* worden geen kritieke afwijkingen geconstateerd.</p>